

V O D I Č

za parlamentarne izbore 2015. godine

Uvod

U Hrvatskom saboru trenutno postoji 151 zastupnik. Sukladno odredbama Zakona o izborima zastupnika u Hrvatski sabor („Narodne novine“ broj 116/99, 109/00, 53/03, 69/03, 167/03, 44/06, 19/07, 20/09, 145/10, 24/11, 93/11, 120/11, 19/15) (dalje u tekstu: „Zakon“), 140 zastupnika u Sabor se bira tako da se područje Republike Hrvatske podijeli na deset izbornih jedinica, te se u svakoj izbornoj jedinici, na temelju lista, bira po 14 zastupnika. 3 zastupnika se biraju u XI. Izornoj jedinici (dijaspora), 3 zastupnika bira srpska nacionalna manjina te 5 preostalih zastupnika biraju ostale nacionalne manjine.

1) Tko predlaže kandidacijske liste i koliko je potpisa potrebno prikupiti?

Kandidate mogu predlagati samo registrirane političke stranke, tako da je U ime obitelji – projekt Domovina taj uvjet ispunila.

U ime obitelji samostalno utvrđuje svoje stranačke liste i redosljed na njima istaknutih kandidata te se predlažu liste na temelju pravovaljano prikupljenih potpisa birača.

Na svakoj listi u pojedinoj izbornoj jedinici mora biti minimalno 40 % žena, što znači da na listi od 14 kandidata mora biti **najmanje 6 žena**.

Lista na kojoj nije zastupljeno najmanje 40% pripadnika svakog spola nije pravovaljana.

Podatak o tome kojoj izbornoj jedinici pripada pojedini birač može se pronaći na stranici Državnog izbornog povjerenstva www.izbori.hr.

Birači mogu glasovati samo u svojoj izbornoj jedinici, **a jedan birač može dati potpis na više lista svoje izborne jedinice.**

2) Tko utvrđuje redosljed kandidata na listi i što sve mora biti navedeno na listi?

Redosljed kandidata na listi samostalno utvrđuje U ime obitelji. U prijedlogu liste za izbor zastupnika u Hrvatski sabor obavezno se navodi naziv liste, a kandidati na listi moraju biti *poredani od rednog broj 1 do rednog broja 14*. **Naziv liste jest puni naziv političke stranke**, odnosno dviju ili više političkih stranaka, koja je, odnosno koje su listu predložile.

Kandidatom se može biti samo na jednoj listi i samo u jednoj izbornoj jedinici.

Ako prijedlog liste sadrži manje od 14 kandidata lista nije pravovaljana.

3) Gdje se mogu pronaći obrasci za kandidiranje i prikupljanje potpisa?

Službeni obrasci za kandidiranje i prikupljanje potpisa mogu se pronaći u Narodnim novinama ili na internetskim stranicama Narodnih novina (www.nn.hr) ili Državnog izbornog povjerenstva (www.izbori.hr), a isti će se objaviti nakon Odluke o raspisivanju izbora.

4) Koji je rok za prikupljanje potpisa?

Rok za prikupljanje potpisa je 14 dana od dana raspisivanja izbora, odnosno, od Odluke o raspisivanju izbora koju donosi predsjednica Republike Hrvatske, koja stupa na snagu danom donošenja.

5) Mora li se dostaviti očitovanje o prihvaćanju kandidature svakog kandidata i koji je rok za dostavljanje lista kandidata?

Uz prijedlog liste kandidata obavezno se dostavlja očitovanje kandidata o prihvaćanju kandidature. Potpis kandidata na očitovanju ne mora biti ovjeren od strane javnog bilježnika. Obrasci očitovanja se također mogu pronaći na internetskim stranicama www.nn.hr i www.izbori.hr.

Prijedlozi lista moraju prispjeti Državnom izbornom povjerenstvu **najkasnije u roku od 14 dana od dana stupanja na snagu Odluke o raspisivanju izbora.**

6) Što je preferencijalno glasovanje i kako se ono primjenjuje?

Preferencijalno glasovanje je sustav glasovanja u kojem građani s pravom glasa, osim mogućnosti glasovanja za određenu listu, imaju pravo zaokruživanja određenog kandidata s te liste. **Birači tako na listi za koju glasuju mogu zaokružiti i ime kandidata kojemu daju prednost pred ostalima (preferirani glas).**

Preferirani glasovi uvažit će se kandidatima koji osvoje najmanje 10 posto ukupnih glasova koje je dobila lista, što znači da najmanje 10 posto birača s te liste treba dati glas jednom kandidatu kako bi ušao u Sabor.

Izabrani su oni kandidati sa svake liste koji su dobili najveći broj preferiranih glasova, a ako dva ili više kandidata dobije isti broj preferiranih glasova, odlučujući je poredak na listi kandidata.

7) Kako je uređeno pravo birača koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj?

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj imaju pravo na zastupljenost u Saboru i biraju tri zastupnika na temelju kandidacijskih lista u posebnoj izornoj jedinici (XI. izborna

jedinica), a na kandidiranje i izbor zastupnika u Sabor na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o preferencijskom glasovanju.

Birači koji nemaju prebivalište u Republici Hrvatskoj na kandidacijskim listama predlažu najmanje šest, a najviše četrnaest kandidata za zastupnika (mora se obratiti pozornost na to da na listi mora biti zastupljeno minimalno 40% žena –znači, *3 žene na listi od 6 za dijasporu*).

8) Kako je uređeno pravo nacionalnih manjina?

Pripadnici nacionalnih manjina u Republici Hrvatskoj imaju pravo birati osam zastupnika u Sabor koji se biraju u posebnoj izbornoj jedinici (XII. Izborna jedinica).

Odredbe Zakona o preferencijskom glasovanju ne odnose se na glasovanje za izbor zastupnika nacionalnih manjina.

Pripadnici *srpske* nacionalne manjine *biraju tri* zastupnika u Sabor u skladu s Ustavnim zakonom o pravima nacionalnih manjina, te pripadnici ostalih nacionalnih manjina po jednoga (sveukupno 5).

9) Kako se određuje zamjenik za kandidata na listi u izbornoj jedinici?

Zastupnika izabranog na kandidacijskoj listi političke stranke zamjenjuje **neizabrani kandidat s iste liste s koje je izabran i zastupnik** kojem je mandat prestao ili mu miruje.

Na određivanje zamjenika na odgovarajući se način primjenjuju odredbe Zakona o preferencijskom glasovanju, a ako na listi nema tako određenog kandidata koji bi zamijenio zastupnika, tada zamjenika određuje politička stranka koja je bila predlagatelj kandidacijske liste (ne mora nužno po redosljedu na listi).

U ime obitelji – projekt Domovina
Ivana Popović, odvjetnica
Odvjetničko društvo Planinić i partneri, j.t.d.
e-mail: ivana.popovic@oukp.hr
mob: 095/821-0420